

Виклики, що наразі постали перед нашою державою не мають бути причиною для відмови від впровадження цифровізації, а навпаки мають стимулювати цей процес з огляду на майбутні перспективи.

Список використаних джерел

1. Дергачова В. В., Воржакова Ю. П., Хлебінська О. І. Організація бізнес-процесів в умовах цифровізації. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія "Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм". Вип. 14, 2021. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/18345>.
2. Україна 2030e – країна з розвинутою цифровою економікою. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://strategy.uifuture.org/krainaz-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>.
3. Національний Банк України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/bank-id-nbu>.
4. Портал Дія. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://diia.gov.ua/faq/12>.

УДК 316.422

JEL Classification: O31

Цалко Т. Р.,

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри управління та смарт-інновацій,
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ

Невмержицька С. М.,

канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри управління та смарт-інновацій,
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ

ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Своїми успіхами в економічному розвитку провідні країни світу зобов'язані насамперед інноваціям. Суттю інновацій є зміни, які розглядаються як джерело доходу. Успішне впровадження інноваційних проєктів може принести значні прибутки, але водночас пов'язане зі значними ризиками. В інноваційній діяльності ризик завжди присутній, оскільки це поєднано з розробленням нових ідей, продуктів та технологій, які не мають попереднього досвіду використання. Цілком природно, що результати впровадження інноваційних

проектів не завжди відповідають очікуваним: найчастіше витрати виявляються більшими, а вигоди, відповідно, скромнішими, близький успіх може змінитися провалом [1, 2].

Метою оцінювання ризику в інноваційній діяльності є забезпечення успішного впровадження нових ідей та технологій за допомогою ідентифікації потенційних загроз та визначення ризиків, які можуть виникнути під час розроблення та впровадження проекту, а також забезпечення безпеки та здоров'я споживачів, які використовують інноваційні продукти та послуги. Оцінювання ризику допомагає: 1) зменшити ймовірність виникнення проблем та ризиків під час реалізації проекту; 2) зменшити втрати коштів та ресурсів, які можуть виникнути внаслідок невдачі проекту; 3) забезпечити підвищення ефективності інноваційної діяльності. Застосування правильної методології оцінювання ризику дає змогу компанії забезпечити успішне впровадження інноваційних проектів, що закріплює її конкурентні переваги на ринку та підвищує доходи.

Процес оцінювання та управління ризиками формується зі структурованого дослідження всіх аспектів, що стосуються роботи, і складається з аналізу ризиків, оцінювання ризиків та контролю ризиків.

Оцінювання ризику в інноваційній діяльності є ключовим етапом при розроблюванні та впровадженні нових ідей та технологій. Цей процес передбачає ідентифікацію потенційних загроз та визначення ризику від їхнього впливу на проект. Цей аналіз дозволяє виявити недоліки та проблеми, які можуть виникнути на ранніх стадіях проекту, та розробити план дій щодо їх запобігання. Якщо ризики не будуть розглянуті належним чином, це може призвести до невдачі проекту та втрати коштів [3].

Важливо пам'ятати, що оцінювання ризику – це постійний процес, який необхідно проводити на кожному етапі розробки та впровадження проекту. В разі виявлення нових ризиків, необхідно вживати відповідних заходів для їх управління та зменшення впливу на проект. Також важливо враховувати, що оцінювання ризику є динамічним процесом, який потребує постійного моніторингу та оновлення. Ризики можуть змінюватися залежно від зміни умов довкілля, технологій та конкурентів тощо, тому оцінювання ризику має бути постійним та систематичним процесом.

Оцінювання ризику включає в себе оцінювання технічного ризику, фінансового ризику, ризику конкуренції та ризику довкілля. Кожен із цих ризиків може мати серйозний вплив на інноваційний проект, тому їх виявлення та аналіз є важливим етапом. Важливо визначити можливість виникнення ризику, його величину та можливі наслідки. Для цього необхідно здійснювати аналіз ринку, технологій та конкурентів, оцінювати ступінь новизни та складності проекту та розглядати інші фактори, які можуть вплинути на успішність проекту.

Для оцінювання ризиків можна використовувати різні методи, зокрема такі: статистичні методи, методи економічного аналізу, методи оцінювання інноваційної ефективності проєктів, SWOT-аналіз, методи моделювання, методи оптимізації, методи динамічного програмування для розподілу ресурсів між інноваційними проєктами, метод аналогії, аналіз часових рядів, методи кореляції та регресії, методи експертних оцінок, модель схильності підприємств до інновацій, дерево рішень тощо [1, 3].

Однак, на жаль, використання окремих методів не дає повної об'єктивної оцінки того, що відбувається, тому більш бажаним є поєднання різних методів оцінювання.

Після ідентифікації та аналізу ризиків, необхідно розробити план дій для їх запобігання та зменшення. Цей план має містити стратегії зменшення ризику, резервні плани дій у разі виникнення проблем та моніторингові механізми для постійного контролю ризиків [1, 3].

Отже, оцінювання ризику є важливим інструментом для забезпечення успішного впровадження інноваційних проєктів та зменшення втрат коштів. Надзвичайно важливим є обрати правильний метод для конкретного проєкту.

Після визначення ризиків, необхідно розробити стратегії для управління ними. Це можуть бути стратегії уникнення ризиків, зменшення ризиків, передачі ризиків або прийняття ризиків. Вибір стратегії залежить від конкретної ситуації та може змінюватися у процесі реалізації проєкту [1].

Список використаних джерел

1. Тимофєєнко В. В., Невмержицька С. М. Удосконалення управління інноваційним розвитком підприємства. *Управління розвитком підприємств в умовах динамічної ринкової кон'юнктури*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27 грудня 2019 р.; м. Київ). К.: ТОВ "ВІПО", 2019. С. 257-260.

2. Illiashenko S., Bilovodska O., Tsalko T., Tomchuk O., Nevmerzhytska S., Buhas N. Opportunities, Threats and Risks of Implementation the Innovative Business Management Technologies in the Post-Pandemic Period COVID-19. *WSEAS Transactions on Business and Economics*. 2022. Volume 19, P. 1215-1229. URL: <https://wseas.com/journals/bae/2022/c165107-1755.pdf>.

3. Risk assessment of innovative projects: development of forecasting models [Electronic resource] / V. Gorokhovatskyi [et al.] // *CEUR Workshop Proceedings*. 2021. Vol. 2927. *Machine Learning Methods and Models, Predictive Analytics and Applications*: proc. of the Workshop on the 13th Intern. Sci. Practic. Conf. Modern problems of social and economic systems modelling (MPSESM-W 2021), Kharkiv, Ukraine, April 9, 2021. Electronic text data. Kharkiv, 2021. P. 18-37. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2927/paper3.pdf>.